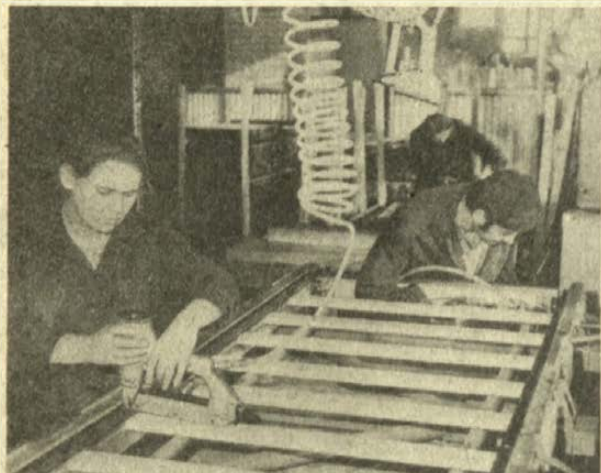
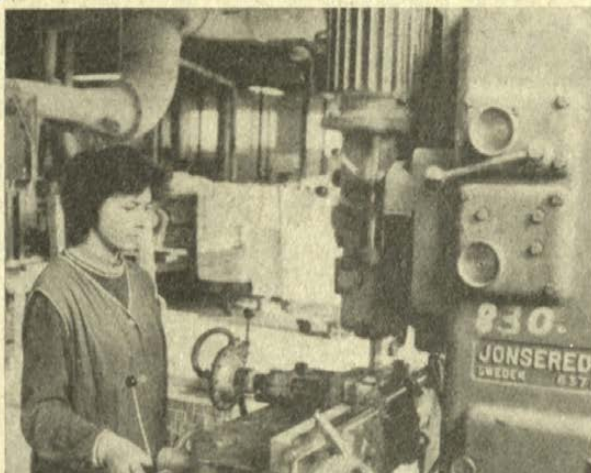

Heverőkkel fizetnek

● Antoni Istvánné és Holman László szereli az egyik heverő keretét.

● Friciska Ferencné munkáját féautomata tyukvéső gép segíti.

Svéd gépekkel szerelt fel bútorgyártó üzemrészt a Bajai Lakberendező- és Építőipari Szövetkezet. A modern berendezések értékét készáruval törlesztik. Az úgynevezett svéd heverők előállításából a teljes idejű exportjuk fele származik.

A szövetkezet kárpitosai és asztalosai új üzemek kaptak a város szélén, a hűtőházzal szemben. A salát kivitelezésű épületek 3500 négyzetméteres alapterületet foglalnak el, a háromszázötven dolgozóra méretezett szociális létesítményekkel együtt.

Itt, az előre gyártott elemekből felépített csarnokban szerelték fel a korszerű. Svédországból beszerzett különleges gépsorokat is, amelyekkel egyszerű szerkezetű heverőket gyártanak a mai kislakásokba, vikendházakba, szállodai szobákba. A termelési berendezések mellett modern, variálható bútorok készítése is alkalmasak. A vásárlás értékét öt éven keresztül az előállított termékek egy részével egyenlíti ki a Lakberendező- és Építőipari Szövetkezet. Az idei évre ütemezett, 25 millió forintot kitevő exportszállítások már meg is kezdődtek.

A bajaiak bolgár és kanadai megrendelésekre ugyancsak számítanak. Egyéb-termékeik pedig Hollandiában, Svájcban, Csehszlovákiában és Lengyelországban találtak piacra.

H. F.

● A furnirotást hidraulikus prés könnyíti meg, amely 200 kilós nyomást fejt ki.

● Az alsó képen: A svéd heverők bajai műhely-csarnoka.

IGY ÉLNEK A MUNKA SZÁLLÁSÁN

A 9. számú Volán példája

A meglelt korú házineni vizet melegít nagy mosófázékban a Csongrádi utca 52. számú ház utcai traktusához tartozó kis konyhában. Fakó kötött kabátjának könyvéig feltűrt ujját lehúzza és fiatalos fürgeséggel kalauzol bennünket az épület udvari részén nyíló munkásszállásra. Már az ablakokon bepillantva is szembeötlőek az ágyak mellett elhelyezett faliszőnyegek. A néni, özvegy Baksa Istvánné pedig menetközben magyaráz:

— Átmeneti szállást bérel nálam a Volán. A harminc ágy közül tízenyolc van állandó gazdája, a többi meg azokat a gépkocsivezetőket várja, akik valamelyik más, távoli vállalattól érkezve itt szállnak meg egy-egy éjszakára. Az ágynevet kéthetenként váltom, a szálló vendég után pedig azonnal. Mert tessék mondani, ki feküdne le szívesen más után?...

Odabenn, a belső tágasabbik barátságos szobában duruzsoló olajkályha mellett egy fiatalember olvas. Zámbo Attila, 20 éves tehérgépkocsi-vezető.

— Azt hiszem, én vagyok a legfiatalabb itt, egy hónapja kerültem a vállalathoz a Szolnok megyei Csepéről. Jó a szállás...

— A jelek szerint szívesen töltik a szabad időt olvasással — jegyezzük meg, a szoba közepén elhelyezett asztalon sorakozó könyvek, újságok láttán.

— Igen, én is, s ahogyan tapasztalom, a többiek is. De a moziba is szívesen eljár, aki teheti. Csakhogy a buszvezetők műszakja úgy éjfél körül ér véget...

— Vajon ennek az ágynak ki a gazdája? — kérdezzük. Igényes ember lehet. Csinos kis falilámpa az ágy mellett, a fejénél könyvekkel, füzetekkel teli polc...

Baksa néni pedig magyaráz: — Sebők Józsi a különber-

dezkedős. Üzemanyagkiadó a vállalatnál. Árva gyerek. Szeretik a munkahelyén, itt is nagyon rendes. Övé az a szekrény is. A drága albérlet helyett ezzel az otthonnal is segítik. Tetszik tudni, tanul, mert szeretné többre vinni...

Belelapozok a falipolcra leemelt, kékbortású könyvbe: nyelvtan, a gimnázium első osztályos tanuló számára. Sebők József tehát a középiskola levelező tagozatát végzi...

A néni azonban tovább invitál bennünket. Odébb még egy szálláshelyül szolgáló, külön be-

járatú szoba. Az udvar szögletében pedig tiszta, hangulatos fűző, illetve étkezőhelyiség.

— Ezen a háziasszonyon meglátjuk, hogy amire vállalkozik, azt teljes szívvel csinálja! — állapítja meg egyikünk távozóban, már az utcán.

Jómagam hozzá gondolom: amilyen a gazda, olyan a portája! S ezt a megállapítást a jól választott szállásadóra, és a 9. számú Volán Vállalat tiszteletére egyaránt értelmezem.

(Folyt. köv.)

Perny Irén
(Pásztor Zoltán felvétele)

Hódunán — déltájban

Eltévedtem volna? Elhagyva a Karapancsai erdőt újból egy darab síkság tárul fel előttem. A keskeny kövesút nyílegyenesen fűródik a látóhatárba. Kihalt vidék, senki az egész környéken.

Előttém végre egy lovas kocsi. Gallyat, fahulladékot szállít, a rakomány tetején a hajtóval együtt három ember. Melléjük érek, kiszólok.

— Hóduna ezután lesz még? — Menjen csak előre, ott a fák mögött találja.

— Laknak még ott?

A válasz méltatlankodó, sőt sértődött:

— Már hogyan laknának!

Ilyen előzmények után érkezem meg a megye — Kecskeméttől számított — legtávolabbi zugába.

A kövesút a keskeny fahíd előtt ér véget. A település csak emögött kezdődik: jobbra az egykori uradalmi cselédházakból alakított lakások, balra az 1956-os jeges árvíz után épült szoba-konyhás tipusházak sorozatának.

Két lány ül a híd korlátján. Várják a déli buszt, amivel Hercegszántóra utaznak. A községbe való beutazás, vásárlás, ügyes-bajos dolgok intézése végett, fél napot vesz igénybe. Bajja, a járási székhely pedig egy napot. Es Kecskemét? Az már az irdatlan messzeségek világába tartozik.

Jártak ott? Mire emlékeznek? — En csak a vasútállomáson voltam, ott kellett átszállni — mondja Ilona. — Ez akkor volt, amikor öt hónapig a félegyházi vágóhídon dolgoztam. Akkor Jászszentlászlón laktam, onnan jártam be.

— En majd egy napot voltam már Kecskeméten — mondja Elvira. — Emlékszem, hogy néz ki kívülről az Aranyhomok Szálló, meg el kellett mennem valami gyermekotthonba is, ami egészen közel volt oda.

Mindketten menyasszonyok. A völgyének — a közelben szolgálatot teljesítő katonák. Mert hozzájuk illő „civil” fiú helyben nincsen, csak kettő-három. A többiek elmentek.

S ők abban reménykednek, hogy férjhezmennek és a férjek viszik őket az ország más részeibe. Korábban még inkább előadódott, hogy a fiúk idénősültek, s megtelepedtek.

Helybeli munkalehetőség: a Lenin Tsz szántóföldjei, kertészet. Az év nyári és őszi hónapjaiban. Télen pedig az erdészet. Meg a háztáji odahaza, egész éven át...

A harmadikként ideérkező lány, Erzsi, maga is tsz-tag. Apja és anyja úgyszintén. Így kap a család összesen két hold ház-

tájt. A lány tavaly százalékos területet is vállalt: két hold „negyedes” kukoricát, 300 négyszögöl vöröshagymát és ugyanannyi dughagymát. Gyűlik a kelengyérevaló, mert küszöbön az eljegyzés itt is. A „jelölt” Bekés megyei fiú.

Az iskolában már évek óta nincs tanítás. A gyerekek a hercegszántói hétközben vannak, s csak szombatonként jönnek haza. Az egykori tanterem most klubhelyiség: töredezett, csupasz, elárvult padlóval, négy rozoga asztallal és „hozzállító” székekkel, ócska, kimustrált vaskályhával. Bizony, vigasztalan környezet ez összevetve céljaira, de más nincs. Legfeljebb az italbolt, a felnőttek számára...

A ház, amelynek egy szobája postairodaként is fungál, szintén „árviszes” lakás. Előtte üvegfülkében a segélykérő telefon. Csak igen ritkán veszik igénybe: Hercegszántót Baján keresztül kapcsolják.

Erzsiék szülei — Mári József — odahaza vannak. A házigazda csak ebédelni „ugrott” haza — a tsz-ben számahordás folyik éppen. Egész éven át a közönséges, dolgozik, százalékos részesedést ő nem vállal.

Még az uradalomban kezdtem a munkát — mondja. — Mint gyerek vezettem a lovakat naphosszat, azt hittem sokszor, hogy elhagyom a lábam. Akkor a munka hajnali négykor kezdődött. A tsz-ben jobb... Ott nyáron sem kezdünk hat óránál korábban.

Kecskeméten egyszer járt, a tsz tehergépkocsijával. Valami alkatrészt hoztak. Egyedüli szórakozása a tele-

vízió, s hébe-hóba az italbolt. Mert munka itthon, a jószágok körül is jócskán akad. Sertést egész évben tartanak, szerződésre is, saját vágásra is. Tehenüket nemrég adták el, most másikat készülnék vásárolni. Nyáron libát is tartanak, jól fejlődnek a csatornaparton.

Megkockázatom a kérdést: mi hiányzik Hódunán.

— Semmi, megvan itt minden — ez az első reakció. De Erzsi óvatosan megkockázta: — Nagyon kellene egy presszó. — Az igaz, hogy a hódunai fiatalokkal nem törődnek — teszi hozzá mostmár Máriné is. — Erzsi a saját lemezjátszóját hordja el a klubba, mert ott még az sincs.

Majd így folytatja: — Itt van ez a kis bolt, de szalámitélen soha nem hoznak. Nyáron sem. Pedig mi is szeretnénk a frissset.

Tavasszal megveszik a hűtőszekrényt, mert ilyen is van már több házban.

Autótulajdonos Hódunán még nincs. Az 54 család, aki itt lakik, mindegyike kétkézi munkás. Mióta megszűnt az iskola, tanító sincs itt.

Az 1956-os árvíz előtt több mint 300 volt a lélekszám. Píllanatnyilag 189-en élnek itt, s már évek óta nagyjából ennyien. Nyolc-kilenc család akkor költözött el, amikor a tsz gazdaságosabbá átalakították megromlott. Részint jöttek helyükre mások. Ilymódon a tanácsi „kezelésben” levő üres lakások száma most nem több kettőnél.

A tanács járdát épített, s tavalyelőtt is fúratott egy-egy kutat. A vízszolgáltatás ezzel „látszólag” is megoldódott.

De Hódunán nem kell félteni az elnéptelenedéstől. Legalábbis addig, amíg kétkézi munkásokra szükség lesz.

Hatvani Dániel

Sokarcú üzem Kunszentmiklóson

A kunszentmiklósi Gépjávitó Ipari Szövetkezet nyugodt lelkiismerettel sorolható a sok arcú üzemek közé. Gyártmányaik zöme egyedi darab, vagy kis sorozatban készül. Az óriás munkagépek egységei és a kis forgácsolt alkatrészek egyaránt fontos gépek, szerkezetek tartozékai.

Ezt a nélkülözhetetlen szerepet tükrözi, hogy a megrendelők szinte évek óta ugyanazok a vállalatok. Ezek a hagyományosnak mondható üzleti kapcsolatok elensúlyozzák a nem tömegszerű termelés, a változó gyártmány-szerkezet hátrányait. A szövetkezet a jó minőséggel és a megbízhatóan tartott szállítási határidőkkel szerezte és őrzi meg a különleges felszerelésekre igényt tartó vevőket. A Kohászati Alapanyagelőkészítő Közös Vállalkozás immár évek óta náluk rendel meg a nagy rakodógépekhez a markolófejeket. Most a szövetkezet kapott megbízást az új 0,75 köbméteres ércmarkoló és a 3 köbméteres kokszmarkoló prototípusának elkészítésére. Amennyiben a konstrukciók beváltják a hozzájuk fűzött reményeket a gépjávitó valósítja meg a sorozatgyártást is.

Ugyancsak rendszeresen jelentkezik a Termoplasztikai Vállalat ventilátorállványokért, a Filmtechnikai Vállalat pedig xenon gyújtókészülékek fémdobozait vásárolja. Az utóbbi erre a negyedévre 600 darabot kért.

A szövetkezet 1971-ben hosszútávra szóló exportszerződést kötött. A megállapodás értelmében az utépítésnél a házigyári elemek előállításánál használt tömörítőgépek forgácsolt alkatrészeit szállítják a Német Demokratikus Köztársaságba. 1975-ig 25—28 fé-

le alkatrészből, tengelyekből, pneumatikus munkahengerekből évente 2,5 millió forint értékűt készítenek.

A múlt év utolsó negyedében épített ki kooperációs kapcsolatot a szövetkezet a megyén belül. A Lampart Zománcipari Művek kecskeméti gyáregysége részére készíttik a zománczott mosogatók acélkereteit. Ebben a negyedévben 360 nagy és 180 közepméretű keretet szállítanak a ZIM-nek. A viszonylag nagyobb darabszámú termékből szeretnék az együttműködést bővíteni.

P. M.

● Nagy Sándor a xenondobozok elemeit erősíti össze ponthegesztővel. (Tóth Sándor felvétele)

● Légrádi Sándor az exporttengelyeket esztírgálja.